

Μνήμων

Τόμ. 7 (1979)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΜΝΗΜΩΝ

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

Δ. ΛΟΥΛΕΣ : 'Ο βρετανικός τύπος γιά τή ναυμαχία του Ναβαρίνου •
 Β. ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ : Καταγραφή των εμπορικών πλοίων του 'Ηρακλείου
 τό 1751 • ΠΕΝΑ ΣΤΑΥΡΙΑΝ - ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ : 'Ανέκδοτες επιστολές του
 Γ. Σκληρού στον Γ. Ν. Πολίτη • Τ. Ε. ΣΚΑΑΒΕΝΙΤΗΣ : Χρησιμολογί-
 κό εικονογραφημένο μονόφυλλο των άρχων του 18ου αιώνα • Α. ΠΟ-
 ΛΙΤΗΣ : Προσάθειες και σχέδια του Φοριέλ γιά μιá δεύτερη έκδοση τής
 συλλογής των ελληνικών δημοτικών τραγουδιών • Φ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟ-
 ΠΟΥΛΟΣ : Χειρόγραφα Φουρνά Εύρωπανάς • Ι. Κ. ΧΑΣΙΩΤΗΣ : 'Η
 διπλωματική αλληλογραφία των Bouigny - Mabili (τέλη ΙΗ' - άρχές ΙΘ'
 αιώνα) • Γ. ΚΟΛΙΟΠΟΥΛΟΣ : Ληστές και λησταντάρτες στην Κεν-
 τρική 'Ελλάδα τό 1835 - 1836 • Κ. ΛΑΠΠΑΣ : Γύρω από τον 'Αλέ-
 ξανδρο 'Ησαφα και τίς λιθογραφίες του • Τ. Ε. ΣΚΑΑΒΕΝΙΤΗΣ : Σχό-
 λιο στη «δευτέρα» έκδοση τής 'Εγκυκλοπαίδειας του Πατούσα (1710)
 • ΟΛΓΑ ΚΑΤΣΙΑΡΑΗ : 'Ο Ρήγας Φεραίος. Νέα στοιχεία από τά αρχεία
 τής Τεργέστης • Π. Ρ. ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΗΣ : Στρατιωτική συμφωνία Βρε-
 ταννίας - 'Ελλάδας (9 Μαρτίου 1942) • Η. FLEISCHER : 'Αντίποινα
 των γερμανικών δυνάμεων Κατοχής στην 'Ελλάδα 1941 - 1944 •
 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ 1976

ΑΘΗΝΑ 1978 - 1979

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΒΕΗ - ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ (1920-1979)

Mnimon Mnimon

doi: [10.12681/mnimon.272](https://doi.org/10.12681/mnimon.272)

Βιβλιογραφική αναφορά:

Mnimon, M. (1979). ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΒΕΗ - ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ (1920-1979). *Μνήμων*, 7, 321-322.
<https://doi.org/10.12681/mnimon.272>

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΒΕΗ - ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ (1920-1979)

Ἡ ΕΜΝΕ συμμετέχοντας στὸ πένθος γιὰ τὸ θάνατο τῆς Εὐγενίας Χατζηδάκη ὀργάνωσε ἔκθεση δημοσιευμάτων τῆς καὶ ἀνάθεσε στὸν Τριαντάφυλλο Ε. Σκλαβενίτη νὰ πει λίγα λόγια πρὶν ἀπὸ τὴν καθορισμένη ὀμιλία-συζήτηση τῆς 9-1-'80 καὶ νὰ συντάξει κατάλογο τῶν δημοσιευμάτων τῆς.

Ἡ Εὐγενία Χατζηδάκη, πού μᾶς μίλησε στὶς 21 Νοεμβρίου '79 καὶ κουβεντιάσαμε μαζί τῆς σ' αὐτὸ τὸ χῶρο, δὲν ἐπρόκειτο νὰ ζήσει γιὰ πολὺ μετὰ τὴ συνάντησή μας ἐκείνη. Ἐφυγε στὶς 28 Δεκεμβρίου ξαφνικά ἀπὸ τὸν κόσμο.

Δὲν εἶναι τῆς στιγμῆς νὰ μιλήσουμε λεπτομερειακὰ γιὰ τὸ ἔργο τῆς τὸ ἐπιστημονικὸ, ἐκδομένο καὶ ἀνέκδοτο, οὔτε γιὰ τὶς ὑπηρεσίες πού πρόσφερε χρόνια ἐπιμελήτρια στὸ Μουσεῖο Μπενάκη.

Οἱ ἐπιστημονικὲς τῆς ἐνασχολήσεις κινήθηκαν σὲ δύο κύκλους. Ἀπὸ τὴ μία ἡ νεοελληνικὴ καλαισθησία, ἰδωμένη κυρίως μέσα ἀπὸ τὴ μελέτη τῶν χρυσοκεντημάτων (πού τὴν προβληματικὴ τῆς μᾶς ἀνάπτυξε στὴν ὀμιλία τῆς ἐδῶ) καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ νεοελληνικὴ παιδεία, κυρίως στὰ χρόνια τοῦ νεοελληνικοῦ διαφωτισμοῦ, ὅπου ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δημοσιεύματά τῆς πρέπει νὰ θυμώμαστε καὶ τὴ συνεργασία τῆς στὴν προετοιμασία τῆς ἔκδοσης τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Κοραῆ.

Θὰ πρέπει νὰ θυμίσω καὶ τὴ συνεργασία τῆς σὲ διάφορες ἐκδόσεις, ὅπως ἡ *Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους*, τόμοι 10-13, ὅπου ἡ ἐπιλογή τῆς εἰκονογράφησης εἶναι δικὸ τῆς ἔργο ἀλλὰ καὶ μέρος τῆς εὐθύνης στὴν ἐπιμέλεια τῶν κειμένων.

Ἄκόμη, δὲν εἶμαι ἀρμόδιος νὰ μιλήσω γιὰ τὴν κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ τῆς δράση, τὴ συμμετοχὴ τῆς στὰ κοινά, γιὰ τὰ ὅποια εἶχε καὶ γνώση καὶ γνώμη, ὑποστήριζε μὲ θερμὴ τὶς ἀπόψεις τῆς καὶ τολμοῦσε τὴν πράξη.

Μὰ περισσότερο θάθελα νὰ μιλήσω γιὰ τὴ στοργὴ πού ἔδειχνε στοὺς ἀνθρώπους πού τὴν πλησίαζαν· καὶ μετὰ ἐρχόταν ἡ ἀφθονία τῆς προσφορᾶς τῆς : συμβουλὲς καὶ παρορμήσεις, ὁ καλὸς τῆς λόγος κι ἀκόμα ὁδηγίες, πρωτότυπες ἀπόψεις καὶ καίριες ὑποδείξεις ἀπὸ ἕναν ἀνθρώπο μὲ σπάνια καλαισθησία καὶ βαθιὰ γνώση. Κι ἀκόμα ἡ Κυρία Εὐγενία σὲ ἄκουγε καὶ δὲ μετροῦσε τὸ χρόνο τῆς, οὔτε τὶς προσφορὲς τῆς... Κι ὅταν δίκαια ἢ ἀδίκαια σοῦ θύμωνε, ἦταν ἕνας θυμὸς πού σὲ δυὸ βήματα ἔβρισκε τὸ λυγμὸ τῆς, καθὼς πάντα φοβόταν ὅτι μποροῦσε νὰ ἀδικήσει τοὺς νέους ἀνθρώπους.

Δέκα μέρες πρὶν ἀπὸ τὸ θάνατό τῆς κουβεντιάσαμε γιὰ τὴν ὀμιλία τῆς σ' αὐτὸ τὸ χῶρο. Δὲν ἦταν, ὅπως πάντα, εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν ὀ-

μιλία της ἐδῶ, ἀλλὰ ἄφηνε τὴ χαρὰ της νὰ φανεῖ: ἦταν εὐχαριστημένη ποὺ κουβέντιασε μὲ νέους ἀνθρώπους καὶ βοήθησε, μιλώντας γιὰ τὴ δουλειὰ της, τὴν προσπάθεια γιὰ διάλογο σ' αὐτὸ τὸ χῶρο.

Δὲν θὰ τῆς ἦταν ἀντάξια ἢ καθιερωμένη ἐπισημότητα τῆς μονόλεπτης σιγῆς. Δὲν ἔμαθε νὰ σαπαίνει οὔτε ἀπὸ φόβο, οὔτε ἀπὸ ἀδιαφορία γιὰ τὰ κοινά, γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἦταν ἄνθρωπος ποὺ δὲ «δίδαξε» ποτὲ τὴ «σιγὴ» σὲ δύσκολους ἢ εὐκολότερους καιροὺς».

Δημοσιεύματα τῆς Εὐγενίας Βέη - Χατζηδάκη

1. Ἐκκλησιαστικὰ κεντήματα. Μουσεῖον Μπενάκη. Ἐν Ἀθήναις 1953, 4ο, σ. λβ' + 78 + Λβ' πίνακες.
2. [Βιβλιοπαρουσίαση:] Κλέων Παράσχος (ἐπιμέλεια): Ἐμμανουὴλ Ροϊδῆς, Βασικὴ Βιβλιοθήκη, Ἄετὸς Α.Ε., Ἀθήναι 1953. Ἀγγλοελληνικὴ Ἐπιθεώρηση 6 (1953-54) 297-301.
3. [Βιβλιοπαρουσίαση:] Κ. Θ. Δημαρᾶς, Ὁ Κοραῆς καὶ ἡ ἐποχὴ του. Βασικὴ Βιβλιοθήκη, Ἄετὸς Α.Ε., Ἀθήναι 1953. Ἀγγλοελληνικὴ Ἐπιθεώρηση 7 (1954-55) 97-101.
4. Δύο ἐπεισόδια ἀπὸ τὶς διαμάχες τῶν φιλοσόφων, Ἀθήνα 1958: ἀνάτυπο ἀπὸ τὸν τόμο Ἔρρανος εἰς Ἀδαμάντιον Κοραῆν, Ἀθήνα 1965, σ. 228-258.
5. Χριστιανικὲς ἐπιγραφές Μ. Ἀσίας καὶ Πόντου στὸ Μουσεῖο Μπενάκη. Μικρασιατικὰ Χρονικὰ 8 (1959) 33-80· καὶ ἀνάτυπο: Ἀθήνα 1959.
6. Νίκος Α. Βέης (Bees) Νεκρολογία. Δελτίον Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας 1 (1959) 3-10. Τὸ κείμενο συνυπογράφει ὁ Μ. Χατζηδάκης.
7. Δημοσιεύματα Νίκου Α. Βέη (Bees). Πελοποννησιακὰ 3-4 (1958-59) 437-488 καὶ ἀνάτυπο: Ἀθήναι 1960. Πληρέστερη μορφή: Byzantinisch-Neugriechische Jahrbücher 19(1966) 1-55· καὶ ἀνάτυπο: Ἀθήνα 1964.
8. Κ. Π. Καβάφης 1863-1933 [Κατάλογος Ἐκθεσης]. Μουσεῖο Μπενάκη 7 Νοεμβρίου - 9 Δεκεμβρίου. «Τέχνη» Θεσσαλονίκης, 14 Δεκεμβρίου - 9 Ἰανουαρίου, [Ἀθήνα 1963], 16ο, σ. 16.
9. Αἴθουσα Ἐλευθερίου Κ. Βενιζέλου. Ἀναμνηστικά - Ἀρχεῖο. Κατάλογος, [Μουσεῖο Μπενάκη], Ἀθήνα 1965, 16ο, σ. 40.
10. Σχεδιάγραμμα Χρονολογίας Εὐᾶ Πάλμερ-Σικελιανοῦ ἀπὸ τὴν ἀνέκδοτη αὐτοβιογραφία της καὶ τὸ προσωπικὸ της ἀρχεῖο. Ἡὼς 9, τεύχος 98-102, 1966, (Ἀφιέρωμα στὴν Εὐᾶ Πάλμερ-Σικελιανοῦ), σ. 1-7.
11. Συμπλήρωμα Βιβλιογραφίας Γ. Κατσίμπαλη γιὰ τὶς Δελφικὲς Ἑορτὲς καὶ τὴν Εὐᾶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ἀρχείου Εὐᾶ Σικελιανοῦ. Ἡὼς 10, τεύχος 103-107, 1967, (Ἀφιέρωμα στὴν Εὐᾶ Πάλμερ-Σικελιανοῦ), σ.

397-400 και ἀνατύπωση: Γεράσιμος Γρηγόρης (σύνθεση-ἐπιμέλεια), Σικελιανός (1884-1951). Βίος, ἔργα, ἀνθολογία, κριτικές, εἰκόνες, βιβλιογραφία. Ἐταιρεία Λευκαδικῶν Μελετῶν, Ἀθήναι 1971, σ. 261-263.

12. Ἡ Εὐα Palmer Σικελιανοῦ καὶ οἱ Δελφικὲς Ἑορτές. Ἀναμνηστικὴ ἐκθεση 16 Ἰανουαρίου - 3 Φεβρουαρίου. [Κατάλογος]. Ἑλληνοαμερικανικὴ Ἐνωσις, Ἀθήνα 1967, σ. 23.
13. Ἀπὸ τὴν πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ ζωὴ στὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση. Μουσεῖον Μπενάκη. Ἐκθεση 1 Ἰουνίου - 31 Δεκεμβρίου 1971, [Κατάλογος], 8ο, σ. 32+1χ.ἄρ.
14. [Βιβλιοπαρουσίαση:] Φ. Ἡλιού, Προσθήκες στὴν Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία. Α' Βιβλιογραφικὰ κατάλοιπα τοῦ Ε. Legrand καὶ Η. Pernot (1515-1799), Ἀθήνα 1973, σ. 7-363. *Byzantinisch-Neugriechische Jahrbücher* 21 (1971-76) 355-359. Στὸ τέλος τοῦ κειμένου: Ἰούνιος 1974 καὶ ἀνάτυπο: Ἀθήνα 1974.
15. Ὅταν ἀμφισβητήθηκε ὁ πατριωτισμὸς τῶν φτωχῶν. Ἐφημ. Ἡ Ἀδελφία, Ἀφιέρωμα στὸ 1821, 25-3-1976, σ. 5.
16. Ἡ Ἱστορία τῆς Παιδείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας [Βιβλιοπαρουσίαση:] Μανουὴλ Ι. Γεδεῶν, Ἡ πνευματικὴ κίνησις τοῦ Γένους κατὰ τὸν ΙΗ' καὶ ΙΘ' αἰῶνα. Ἐκδοτικὴ φροντίδα Ἄλκη Ἀγγέλου-Φίλιππου Ἡλιού. Νεοελληνικὰ Μελετήματα, ἀριθ. 1, Ἀθήνα «Ἐρμῆς» 1976, σ. 328. *Διαβάζω* τεῦχος 7 (Μάρτιος - Ἀπρίλιος 1977) 67-69.
17. Διαφωτισμὸς καὶ Νεοελληνικὴ συνείδηση [Βιβλιοπαρουσίαση:] Κ.Θ. Δημαρᾶς, Νεοελληνικὸς Διαφωτισμὸς. Νεοελληνικὰ Μελετήματα, ἀρ. 2, Ἀθήνα «Ἐρμῆς» 1977, σελ. 1στ' +514. *Διαβάζω* τεῦχος 8 (Μάιος - Ὀκτώβριος 1977) 67-69.

ΥΠΟ ΕΚΔΟΣΗ

1. Κατάλογος ἐκκλησιαστικῶν κεντημάτων Μεγίστης Λαύρας. (Ὑπὸ ἐκτύπωση στὸ συλλογικὸ τόμο: Θησαυροὶ Μονῆς Μεγίστης Λαύρας Ἁγίου Ὁρους, ποῦ θὰ ἐκδώσει ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος).
2. Νεοελληνικὴ καλαισθησία.
3. Ἡ Ἀγγελικὴ Χατζημιχάλη καὶ ἡ Λαϊκὴ μας Τέχνη ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῆς Ἱστορίας.
4. Κατάλογος χειρογράφων Μουσείου Μπενάκη (16ος - 18ος αἰ.).
5. Ὁ συγγραφέας ἀνώνυμης σάτιρας ποῦ προσγράφηκε στὸν Ἀλέξανδρο Σοῦτσο.